

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/22/2023
Identifikačné číslo spisu:	5422200941
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5422200941.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedláčkovej v spore žalobcu: EUROSTAVBY SK, s.r.o., Textilná 23, 034 01 Ružomberok, IČO: 36 722 073, zast.: Mgr. Zlata Kapustová, advokátka, Nemocničná 2068, 026 01 Dolný Kubín proti žalovanému: JUDr. Eva Plichtová, PhD., Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín, správca konkurznej podstaty úpadcu UNISTAV HSV spol. s r. o., 031 04 Veterná Poruba č. 134, IČO: 36 172 669, zast.: JUDr. Jozef Polák, advokát, Aleja Slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, č.k. 14Cob/130/2022-155 zo dňa 10.01.2023 takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením č. k. 14Cob/130/2022-155 zo dňa 10. 01. 2023 napadnuté uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 6Cb/3/2022-69 zo dňa 26. 08. 2022 potvrdil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že okresný súd výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zdržať výkon záložného práva na byt č. 6 nachádzajúci sa na 1. nadzemnom podlaží, vchod 8A bytového domu W., stojaceho na pozemku parc. registra „C“ č. XXXX/XX v obci a k. ú. J., s podielom o veľkosti 10280/488553 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu, výrokom II. priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom III. uložil žalobcovi povinnosť v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia podať voči žalovanému žalobu vo veci samej, ktorej predmetom bude určenie, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku I. nie sú zaťažené záložným právom, ktorého vklad do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 17. 12. 2009 pod č. P..

3. Odvolací súd ďalej uviedol, že súd prvej inštancie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného

opatrenia vyhovel, keď sa stotožnil s názorom, že záložné právo zaniklo dôvodu jeho neprihlásenia v základnej prihlasovacej lehote v konkurznom konaní vedenom voči úpadcovi Václavů s.r.o. Zároveň konštatoval, že výkon takéhoto záložného práva nie je možné realizovať, a preto bolo namieste bezodkladne upraviť pomery strán sporu. K odvolacej námietke žalovaného ohľadom existencie prekážky veci rozhodnutej vo vzťahu otázky, či záložné právo, ktorého predmetom bol vyššie uvedený byt, zaniklo alebo nie, krajský súd uviedol, že predmetom konania pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom je výlučne posúdenie otázky naplnenia zákonom stanovených predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia požadovaného žalobcom. Predmetom tohto konania tak nie je posúdenie otázky, či záložné právo zaniklo alebo nie, keďže otázka danosti nároku, ktorému žalobca žiada poskytnúť ochranu sa posudzuje len v rovine osvedčenia pre potreby rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vyhodnotenie námietky, či posudzovaniu tejto otázky bráni prekážka veci rozhodnutej, je namieste v konaní vo veci samej, ktorého predmetom vyjadreným v petite žalobnej žiadosti bude určenie existencie, či neexistencie predmetného záložného práva, resp. určenie, či dotknutý byt je alebo nie je záložným právom zaťažený. Túto otázku tak bude nevyhnutné vyriešiť v prípadnom konaní o žalobe vo veci samej, ktorú je žalobca povinný podať v lehote určenej vo výroku III. odvolaním napadnutého uznesenia okresného súdu.

4. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil nárok, ktorému žiada poskytnúť ochranu v podobe uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonnej lehote žalovaný dovolanie, ktorým sa domáhal, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný odôvodňoval prípustnosť dovolania ustanovením § 420 písm. d) a f) CSP.

6. K dôvodu prípustnosti podľa 420 písm. d) CSP žalovaný uviedol, že tento dôvod je zrejмый, preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ani súdu prvej inštancie nemalo byť nikdy vydané, sú v celom rozsahu nezákonné a nesprávne. Namietal, že súd pred vydaním napadnutého uznesenia vôbec nevykonával lustráciu v predchádzajúcich spisoch a v rozpore s CSP neskúmal existenciu splnenia procesných podmienok pre vedenie konania a pre vyhovieť návrhu. Žalovaný ďalej v dovolaní bližšie uviedol argumentáciu v prospech danej dovolacej námietky.

7. Žalovaný ďalej v dovolaní namietal vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP, ktorú odôvodňoval záverom prijatým odvolacím, ako aj prvoinštančným súdom, v zmysle ktorého v súdnej veci neexistuje prekážka právoplatne skončenej veci, pretože v tomto konaní žalobca odvodzuje neexistenciu záložného práva od iných skutočností ako v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 9Cb/36/2014 a v zmysle ktorého neprihlásenie pohľadávky do konkurznej podstaty v konkurznom konaní vedenom na majetok záložného dlžníka ako zabezpečenej spôsobuje zánik záložného práva. S uvedeným záverom sa podľa názoru žalovaného nemožno stotožniť. Na podporu svojho názoru uviedol žalovaný v dovolaní bližšie zdôvodnenie.

8. Žalovaný v dovolaní tiež prezentoval názor, podľa ktorého zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Osvedčenie nároku za situácie, keď o žalobe, na ktorej podanie vyzval súd prvej inštancie vo výroku III. napadnutého uznesenia, už bolo v minulosti právoplatne rozhodnuté, je ratio legis vylúčené. Bez osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana nemôžu byť splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

9. Žalobca sa v písomnom vyjadrení k dovolaniu zo dňa 21. 04. 2023 vyjadril k námietke týkajúcej sa prekážky rozhodnutej veci. Súčasne uviedol, že žalovaný síce v dovolaní tvrdil, že dovolanie je prípustné aj podľa § 420 písm. f) CSP, avšak podľa názoru žalobcu žalovaný žiadny konkrétny dôvod v zmysle citovaného ustanovenia neuviedol, a teda prípustnosť dovolania nie je daná ani z tohto právneho dôvodu.

10. S poukazom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného

odmietol.

11. Najvyšší súd, ako súd dovolací, podľa § 35 CSP po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 447 písm. c) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

16. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho opodstatnenosti. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky bral na zreteľ, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) bolo kľúčové pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

17. Dovolací súd preto v prejednávanej veci skúmal, či uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. d) a f) CSP. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19. júna 2018 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 76/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 21/2018, ďalej rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019 a sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017) vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP.

18. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, pričom konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019). O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania, ktorá odôvodňuje zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec meritórne prejednal.

19. Podľa § 123 ods. 2 CSP podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

20. Dovolací súd preskúmaním neodkladného opatrenia konštatuje, že žalobcom požadované neodkladné opatrenie v danom prípade nekonzumuje vec samu, t. j. nekonzumuje otázku existencie/neexistencie záložného práva na predmetných nehnuteľnostiach. V danom prípade je neodkladné opatrenie len dočasným prostriedkom nariadeným za účelom predbežnej ochrany dotknutých práv, pokiaľ nebude vo veci samej za riadneho dokazovania vyriešená otázka existencie/neexistencie záložného práva. Z povahy nariadeného neodkladného opatrenia teda vyplýva, že nie je rozhodnutím vo veci samej, ani konečným rozhodnutím.

21. Dovolací súd pre úplnosť dopĺňa, že posúdenie, či sa jedná o neodkladné opatrenie vo veci samej, nemožno dedukovať zo skutočností, či žalobca podá alebo nepodá žalobu vo veci samej, ale iba zo samotného charakteru neodkladného opatrenia, teda či toto konzumuje aj vec samu.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že uznesenie odvolacieho súdu týkajúce sa nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré žalovaný napadol dovolaním, nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a nejde ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

23. Keďže v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. d) a f) CSP, dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.